

Mindst tror jeg dog, der kan siges imod den private Realskole, som vi her behandle. Men naar det er sagt af flere foregaaende Talere, at den private Realskole er en Klasseskole, som kun kommer de Befolkningslag til gode, som ere begunstigede i Forvejen, saa tror jeg, det er at se for mørkt og forkert paa de Forhold. Det er ikke alene de velhavende og begunstigede Samfundslag, som lade deres Børn besøge Realskolerne, men ogsaa Smaakaarsfolk, netop Smaakaarsfolk ude paa Landet, og den eneste Mulighed for, at Smaakaarsfolks Børn kunne faa den Undervisning og Uddannelse, som gives i Realskolen, er netop, at de kunne faa Friplads. De kommunale Realskoler og Mellemskoler ere de afskaarne fra. Selv om en Smaaamands Søn kan faa Friplads i en saadan Realskole, er han afskaaren derfra alene af den Grund, at han skal ud af Hjemmet og lejes ind i Kost og Logi; men naar han kan være i sit Hjem, kan han for en billig Betaling køre med Toget til den nærmest liggende Realskole, og jeg kender flere Smaakaarsfolks Sønner, der have taget Realskoleeksamen, og nu skal jo, hvis jeg ikke husker fejl, de $\frac{2}{5}$ af Tilskuddet ifølge Loven gaa til Fripladser i disse Skoler og fortrinsvis til Smaakaarsfolks Børn. Jeg vil derfor for mit Vedkommende anbefale dette forøgede Tilskud.

Da jeg nu har faaet Ordet, skal jeg tillade mig at gøre en Henstilling til den højtærede Minister, som jeg er bleven opfordret til af Forstandere for smaa Realskoler at fremsætte: om Ministeren ikke kunde, for saa vidt Loven tillader det, foretage en Forandring i Fordelingen af Tilskuddet mellem de smaa og store Realskoler, saaledes at de smaa Realskoler, navnlig de, som ingen Forberedelsesklasser have, men kun de fire saakaldte Realklasser, kunde faa lidt mere forholdsvis af Tilskuddet. end de nu faa. Jeg beder den højtærede Minister tage dette under velvilg Overvejelse.

Harald Jensen: Det ærede Medlem, der nu satte sig, vilde motivere sin Tilslutning til Lovforslaget med, at det ikke alene var velhavende Folks Børn, men ogsaa Smaakaarsfolks Børn, der besøgte den private Realskole, og det lod næsten til, at det ærede Medlem mente, at det navnlig var Smaakaarsfolks Børn, der gik i de private Realskoler. Det, vide vi dog alle sammen, ikke er Tilfældet. Vi kende saa meget godt dette, at Smaakaarsfolks Børn komme til at gaa i den offentlige Skole;

det kan ske, at en enkelt begunstiget af særegne Forhold kan komme ind i en af de private bedre Skoler, men det er kun ganske enkelte. Hovedmassen af Eleverne i disse Skoler er de velhavende Folks Børn, og jeg synes ikke, det er rigtigt, at vi her skulle støtte Skoler for de velhavende Folks Børn, støtte de velhavende Folk, som have Raad til at betale for deres Børn, og gøre det paa en Maade, som tydeligt nok vil komme til at skade de Skoler, hvor Smaakaarsfolks Børn have nogen Chance for at kunne blive optagne.

Den ærede Ordfører sagde, at det var at stille de private Skoler lige i Konkurrencen osv. Nej, det er noget andet, der sigtes efter, og sigtes efter ret ihærdigt fra den Side, det er næsten som en Kamp for Livet eller rettere sagt en Kamp for Pengene, for Prioriteterne, for de Værdier, som staa i disse Skoler. Dermed har jeg ikke sagt, at den ærede Ordfører absolut kæmper i den Hensigt. Det faar man at se, naar man læser det Andragende, som foreligger fra de private Realskoler, naar man ser, hvad det er, Realskolebestyrerne mene vil tjene til deres Skolers Tarv. Det er ikke alene Tilskud, de ville have; men de ville ogsaa have det indrettet saaledes, at de offentlige Skoler blive ringere. De anmode i dette Andragende om, at Reglerne for Moderation i Skolebetalingen maa blive ændrede, saaledes at Moderationen gives til hvert Køn for sig, altsaa at Søster følger Søster, og at Broder ikke kan følge Søster. Det er altsaa en Indskrænkning, de ønske i den offentlige Skole. Endvidere andrage de om, at Retten til Afholdelse af Mellemskoleeksamen kun gives til de enkelte Skoler, som opretholde 4 selvstændige Mellemskoleklasser. Endelig andrage de „allerærbødigst“ om, at den Realklasse, der efter Loven kan slutte sig til Mellemskolen, ikke maa blive oprettet ved Statens Almenskoler eller i det højeste kun i saadanne Byer, hvor der ikke forud findes — private kan der tilføjes i Parentes — dimissionsberettigede Dreng- og Pigeskoler.

De søge altsaa her om to Ting. Først sige de: Vi kunne ikke staa os i Kampen mod det almene Skolevæsen, vi kunne ikke staa os i den Kamp, som føres af Stat og Kommune derigennem, at de gøre deres Skoler saa gode som muligt. Og dernæst sige de: Disse Stats- og Kommuneskoler maa ikke gøres saa gode som muligt, de skulle indskrænkes, man skal søge at hemme dem i deres Udvikling, for at vi, vi gamle Fragtmand, bedre kunne køre